

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 25/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä marraskuuta 2014 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmis-televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (HE 223/2014 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Esko Salo, sosiaali- ja terveysministeriö
- asiantuntija Johan Åström, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- varatoimitusjohtaja Tapio Oksanen, Työttömyysvakuutusrahasto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Akava ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Suomen Yrittäjät.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia.

Esityksessä ehdotetaan vahvistettavaksi vuoden 2015 työttömyysvakuutusmaksut.

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,65 prosenttia palkasta ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksu 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 2 025 000 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 3,15 prosenttia palkasta.

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,24 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu 0,80 prosenttia palkasta.

Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,80 prosenttia liikelaitoksen liike-

toiminnasta maksamien palkkojen määrästä palkkasumman 2 025 000 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,10 prosenttia palkasta.

Yliopiston työttömyysvakuutusmaksu olisi 0,80 prosenttia palkasta palkkasumman 2 025 000 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,35 prosenttia palkasta. Omavastuumaksun palkkasummarajoja ehdotetaan muutettavaksi siten, että täysimääräinen omavastuumaksu perittäisiin yrityksiltä, joiden palkkasumma olisi vähintään 32 400 000 euroa. Omavastuumaksua ei perittäisi yrityksiltä, joiden palkkasumma olisi enintään 2 025 000 euroa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksuja ehdotetaan vuonna 2015 korotettavaksi 0,15 prosenttiyksiköllä. Korotetuilla maksuprosenteillakin tulee työttömyysvakuutusrahaston tulos olemaan alijäämäinen vuonna 2015. Alijäämän suuruudesta esitetyt arviot poikkeavat jonkin verran toisistaan riippuen siitä, millaisten talousennusteiden pohjalta työttömyysasteen ja palkkasumman muutoksia arvioidaan. Kaikkien laskelmien mukaan alijäämä tulee olemaan vähintään 400 miljoonaa euroa. Alijäämä kuluvana vuonna tulee olemaan noin 620 milj euroa. Suhdannevaihteluja varten kerätty puskuri, jonka varoja voidaan käyttää maksujen muutosten tasaamiseen, on kuluvan vuoden lopussa lähellä nollaa. Vuoden 2015 lopussa suhdannepuskuri on työttömyysvakuutusrahaston arvion mukaan miinuksella 500 miljoonaa euroa siitä huolimatta, että maksuja korotetaan. Rahasto voi kuitenkin käyttää velkarahoitusta toimintansa rahoittamiseen laissa määrättyjen

raja-arvojen puitteissa. Valiokunnalle esitetyn selvityksen mukaan vajeus ja siten tarvittavan velan määrä tulee lähivuosina vielä selvästi kasvamaan.

Valiokunta pitää esitettyjä maksujen korotuksia tarpeellisina ja toteaa, että nykyisessä taloudellisessa tilanteessa maltilliset korotukset ovat perusteltuja. Valiokunta toteaa, että myös lähivuosina vakuutusmaksuissa on tuntuva korotuspainetta, ja korostaa, että tulevien maksuvelvoitteiden hoitamiseen on tärkeää ajoissa varautua. Valiokunta huomauttaa kuitenkin, että ensisijaista olisi panostaa työllisyyden edistämiseen ja siten pyrkiä vaikuttamaan maksutuoton ja etuusmenojen tasapainoon.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Juha Rehula /kesk
vpj. Anneli Kiljunen /sd
jäs. Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Johanna Jurva /ps
Merja Kuusisto /sd
Sanna Lauslahti /kok
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Lasse Männistö /kok

Hanna Mäntylä /ps
Mikael Palola /kok
Terhi Peltokorpi /kesk
Sari Sarkomaa /kok
Hanna Tainio /sd
Anu Vehviläinen /kesk
Erkki Virtanen /vas
vjäs. Anne Louhelainen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.